

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 1

DOM
2012-01-25
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
3968-11
Enhet 1:6

KLAGANDE

1. Göran Book, 430612-3573
2. Kerstin Book, 430216-5701
Vallaredalsvägen 24
458 40 Ödeborg

3. Berit Edqvist, 510710-5529
Bläsön 1
458 96 Högsäter

4. Christina Thulin, 621103-4829
Arnebyn Sand 9
668 94 Bäckefors

MOTPART

Färgelanda kommun
458 80 Färgelanda

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktiges i Färgelanda kommun beslut den 16 mars 2011, § 18

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen (1991:900) förkortad KL

DOMSLUT

Förvaltningsrätten upphäver Kommunfullmäktiges i Färgelanda kommuns
beslut den 16 mars 2011, § 18.

BAKGRUND

Fullmäktige i Färgelanda kommun har beslutat att anta upprättat förslag till vindbruksplan – tematiskt tillägg till översiktsplan för Färgelanda kommun.

YRKANDEN M.M.

Klagandena yrkar att beslutet upphävs. De anför bl.a. följande.

Beslutet strider mot lag och har inte tillkommit i laga ordning. Miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller inte kraven i miljöbalken (MB). Den identifierar och beskriver inte de direkta och indirekta effekterna så som det uttrycks i MB. Den är inte heller så noggrann, konkret och rättvisande att politiker och allmänhet har möjlighet att ta ställning till konsekvenserna av den planerade byggnationen. På grund av felaktig information och undanhållande av fakta strider den mot MB varför kommunens beslut vilar på felaktiga faktauppgifter. Osakligheter av det slag som förekommit är inte ringa utan ger politiker och allmänhet en helt felaktig uppfattning om hela vindkraftsetableringen. Under "allmänhetens frågestund" räknades 40 punkter upp som man inte hade utrett och därmed inte visste konsekvenserna av. Enligt 5 kap. 26 § KL ska ett ärende som avgörs av fullmäktige ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning. Eftersom inte någon beredning har skett av de återopade 40 punkterna, bör kommunfullmäktiges beslut att anta vindbruksplanen upphävas.

Beslutet är vidare olagligt på grund av brister i samrådsförfarandet. Inför utställningen revideras planförslaget på så sätt att område H togs bort. När samrådet hade ägt rum och samrådsredogörelsen låg klar för antagande antogs förslaget och område H på Kroppefjäll kvarstod som lämpligt för vindkraft. Detta gjordes utan att man redovisade någon utredning om var-

för Kroppefjäll är lämpligt för vindkraft. Det politiska beslutet stod i motsats till vad planförfattarna och Länsstyrelsen i sina utredningar kommit fram till vilket framgår av samrådsredogörelsen. Kommunfullmäktige bryter således mot lagen genom att anta ett planförslag där man öppnar för byggnation av vindkraftverk på Kroppefjäll. Samråd har inte heller skett beträffande områdena F8 och F9 med hänsyn till att politikerna ändrat på planförfattarnas samrådsredogörelse. Områdena har lagt till efter det att samrådsmöte hållits. Rätteligen skulle då ett nytt samråd ha hållits.

Beslut har inte tillkommit i laga ordning. Varken i "Projektbeskrivning", eller i ansökan till Boverket, har man använt ordet vindkraftspark eller ordet park. Det man inledningsvis gick ut med var att planeringen skulle avse, och pengarna skulle användas till, en "noggrant genomtänkt strategi för vindkraften anpassad till det lokala landskapets fysiska, funktionella och visuella sammanhang och förutsättningar." Kommunens ska därför redovisa hur de medel man ansökt om hos Boverket har använts. Vidare ska förvaltningsrätten förordna att medlen återbetalas till Boverket om de inte använts för avsett syfte.

Beslutet ska vidare upphävas eftersom tre personer som deltagit i beslutsprocessen har varit *jäviga* i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige då de har privata vinstintressen av en etablering. Det yrkas vidare att Thorbjörn Jakobsson, Ann-Marie Jacobsson och Per Krokström ska lagföras på grund av att de har varit *jäviga*. Vid kommunfullmäktigemötet den 16 mars 2011 höll Per Krokström (m) och Ann-Marie Jacobsson (c) långa anföranden som syftade till att påverka fullmäktigeledamöterna att anta vindbruksplanen. Båda dessa personer är ledamöter både i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Per Krokström äger mark inom byggområde F. Han har dessutom, efter att vindkraftutbyggnadsfrågan blivit aktuell, inköpt ytterligare mark i området. Genom yttrande till Vindbruk Dalsland, område F9, den 27 juni 2010, har han yrkat utbyggnad av vindkraft för att maximera effekten av vindkraft i F9. Ann-Marie Jacobsson är gift med

Örjan Jacobsson som tillsammans med sin bror Thorbjörn Jacobsson, som är kommunfullmäktiges ordförande, äger mark inom eller strax utanför planområdet. Hon gynnas av en planerad väg. Därmed är också Ann-Marie Jacobsson och Thorbjörn Jacobsson jäviga.

Hanteringarna av medborgarförslagen har inte gått rätt till. Två medborgarförslag, som lämnats in i tron att kommunfullmäktige skulle behandla dessa på mötet den 16 mars 2011, har inte delats ut till alla ledamöter. Medborgarförslagen var utlagda på ett bord så att den som önskade kunde ta ett exemplar. De flesta förslagen låg kvar när mötet var slut. Ett av medborgarförslagen, som lämnades personligen den 14 mars 2011, har inkomststämplats den 15 mars. Vid fullmäktigesammanträdet föreslog ordföranden att medborgarförslagen skulle hänskjutas till kommunstyrelsen för beredning och detta beslutades. Därefter följde "debatten" som avslutades med bifall till förslaget att anta vindbruksplanen. Kommunfullmäktige fattade alltså beslut innan kommunstyrelsen hade haft möjlighet att bereda medborgarförslagen. En ledamot försökte få frågan ajournerad. Detta framgår inte av protokollet. En ledamot ville bordlägga ärendet. Därefter beslöt fullmäktige att anta vindbruksplanen. Handläggningen av medborgarförslagen på kommunfullmäktigemötet den 16 mars 2011 strider mot 5 kap. 26-28 §§ KL. När kommunfullmäktige beslöt att kommunstyrelsen skulle bereda två medborgarförslag borde kommunfullmäktige ha avvaktat med beslutet till dess förslagen beretts varför man vid aktuellt kommunfullmäktigemöte skulle ha bordlagt ärendet.

Under allmänhetens frågestund, som föregick beslutsfattandet, ställde en person frågan om alla hade läst vindbrukshandlingarna. Kommunfullmäktiges ordförande svarade att frågan inte fick ställas. Detta har han inte formell rätt att göra.

Hanteringen av medborgares synpunkter och förslag strider bl.a. mot tryckfrihetsförordningen. Vissa skrivelser, som lämnats in till kommunen i

god tid inför fullmäktigemötet då översiktsplanen skulle behandlas, har inte diarieförts eller vidarebefordrats i enlighet med lag.

Färgelanda kommunen anser att överklagandet ska avslås och anföra bl. a följande. Kommunfullmäktige i Färgelanda kommun har antagit upp-
rättat förslag till vindbruksplan. Beslutet har tillkommit i låga ordning, jäv
föreligger inte och beslutet strider inte mot lag eller annan författning.
Kommunen anför i övrigt följande. Det överklagade beslutet utgör ett
tillägg till kommunens översiktsplan, ÖP 06, antagen av kommunfullmäk-
tige 2006-06-14, § 69 för att hantera etablering av vindkraftsparker och har
handlagts enligt vad som föreskrivs i Plan- och bygglagen, 4 kap. Förslaget
har varit föremål för samråd 2009-04-20 — 2009-07-31 och varit utställt
under perioden 2010-04-26 — 2010-06-30. Förslaget har inte ändrats efter
utställning på sådant sätt att förnyad utställning varit aktuell. Översiktspla-
nens roll är att vara ett stöd för efterföljande planläggning och beslut om
användningen av mark- och vattenområden samt hur den byggda miljön
ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte rättsligt bindande för
myndigheter och enskilda. Inte ens kommunen själv är bunden av de ställ-
ningstaganden som görs i en översiktsplan. Dess primära inriktning är att
redovisa kommunens avvägning mellan skilda allmänna intressen och då
särskilt hur kommunen bedömer att riksintressen och miljö kvalitetsnormer
kan tillgodoses. Avvägningen mellan enskilda och allmänna intressen sker
huvudsakligen i efterföljande planläggning och tillståndsprövning, t.ex.
enligt plan- och bygglagen och Miljöbalken. I det aktuella tillägget till
översiktsplanen har kommunen pekat ut områden där etableringar av vind-
kraftsparker med hänsyn till berörda allmänna intressen har bedömts möj-
liga. Översiktsplanen reglerar dock varken utformning, omfattning eller
placering av enskilda vindkraftverk eller grupper av sådana. Mot denna
bakgrund kan således konsekvenserna av eventuella framtida etableringar
inte heller beskrivas annat än i allmänna termer. Översiktsplanen kan dock
ge vägledning om vilka intressen och konsekvenser som behöver utredas
och beskrivas i tillståndsprövningen av eventuella ansökningar om framtida

da etableringar. De 40 punkter som hänvisas till i överklagandena är exempel på sådana frågor som i förekommande fall kan behöva hanteras i samband med tillståndsprövningen när det finns konkreta förslag till lokalisering av ett eller flera verk inom utpekade områden. Översiktsplanens ställningstagande ger ingen rätt att genomföra åtgärder inom utpekade områden utan föregående tillstånds/bygglovsprövning i det enskilda fallet och inte heller något förbud att genomföra åtgärder på annan plats. Detta regleras i annan ordning.

Bidrag till upprättandet av planen. Boverket har beviljat bidrag för arbetet med planen. Det är bidragsgivaren som efter redovisning avgör om pengarna har använts på det sätt som avsetts. Detta kan inte prövas i en laglighetsprövning enligt kommunallagen.

Jäv

För att en kommunfullmäktigeledamot ska vara jävlig i ett ärende ska detta röra vederbörande personligen eller någon närstående. (KL 5 kap, 20 §) Kommunstyrelsen anser att de namngivna personerna inte är jäviga med hänvisning till att

1. Planen saknar rättsverkningar. Planen ger varken rättigheter eller skyldigheter som kan medföra nytta eller skada för den enskilde.

Vindkraftverk kan komma att etableras inom de utpekade områdena men också på andra platser.

2. De tre personerna är del i ett stort kollektiv oavsett om man anser att planen har ett intresse för hela kommunen eller att den enbart rör dem som äger mark i de i planen utpekade möjliga områdena och dess närhet.

3. Av regeringsrättens dom RÅ 1995, ref 65 framgår att det måste finnas en direkt koppling mellan en enskild person och beslutet för att jäv ska anses föreligga även med de striktare jävsreglerna som gäller i kommunstyrelsen och nämnderna.

Handläggningen av medborgarförslagen

Kommunfullmäktige i Färgelanda har med stöd av 5 kap. 23 § punkt 5 beslutat att ärenden i kommunfullmäktige får väckas av den som är folkbokförd i kommunen och i arbetsordningen lämnat föreskrifter om hur sådana förslag ska handläggas. Varje medborgarförslag är, oavsett innehåll och i likhet med motioner, ett nytt ärende i detta fall har de åsatts Dnr 2011/172 resp Dur 2011/173) och ska handläggas som sådana. Både medborgarförslag och motioner anmäls på det sammanträde som följer närmast efter det de har väckts och bereds därefter inför beslut. Kommunstyrelsen tolkar att förslagsställarna genom sina medborgarförslag har önskat lägga ett återremissyrkande i ett pågående kommunfullmäktigeärende. Den rätten är förbehållen kommunfullmäktiges ledamöter.

Handläggningen av inkomna skrivelser

Vindbruksplaneringen har skett i ett samarbetsprojekt mellan Bengtsfors, Dals Eds, Färgelanda Melleruds och Åmåls kommuner med Dalslandskommunernas kommunalförbund som samordnare. Kommunerna har träffat en överenskommelse om att under arbetet ska handlingar rent faktiskt förvaras hos förbundet. Genom digital teknik har de gjorts tillgängliga i respektive kommun. Den som har synpunkter på förslaget till översiktsplan skall inkomma med dessa skriftligen under samråds- och utställningstiderna. De skrivelser som klaganden åberopar har samtliga inlämnats efter samråds- och utställningstiden. Något sådant fel som kan föranleda ett upphävande av beslutet har inte begåtts.

Klagandena har vidhållit vad de tidigare anfört.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Av 10 kap. 8 § KL följer att en kommuns beslut ska upphävas, om

1. det inte tillkommit i laga ordning,
2. beslutet hänför sig till något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter, eller
4. beslutet strider mot lag eller annan författning.

Bakgrund

Att anlägga vindkraftverk och vindkraftsparkar kräver tillstånd enligt flera olika lagregler bland annat 9 eller 11 kap. MB. Länsstyrelsen beslutar om tillstånd för större vindkraftsetableringar. Kommunen har i detta sammanhang inflytande över användning av mark- och vattenområden i kommunen genom bestämmelsen i 16 kap. 4 § MB som innebär att tillstånd för uppförande av vindkraftsanläggningar bara får ges om kommunen tillstyrkt det (vetorätt).

Den 2 maj 2011 trädde en ny plan- och bygglag i kraft. Den nya lagen ersätter 1987 års plan- och bygglag (PBL). Övergångsbestämmelserna till den nya lagen innebär att äldre föreskrifter ska gälla för mål och ärenden som har påbörjats före den 2 maj 2011. I förevarande mål ska således de äldre bestämmelserna tillämpas.

Enligt 13 kap. 1 § PBL får bl.a. kommunfullmäktiges beslut om översiktsplan överklagas i den ordning som föreskrivs för laglighetsprövning. Detta innebär dels att det enbart är det överklagade beslutets laglighet och inte dess sakliga innehåll eller lämplighet som ska prövas, dels att prövningen enbart omfattar om beslutet ska upphävas eller inte. Vid denna prövning

ska enbart de omständigheter som klaganden hänvisat till före besvärstidens utgång beaktas.

En översiktsplan ska enligt 1 kap. 3 § PBL ge vägledning för beslut om användning av mark- och vattenområden samt hur miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen är inte bindande för myndigheter och enskilda. Av förarbetena till reglerna om planering och prövning av vindkraft framgår att en översiktsplan som behandlar vindkraftsetablering inte är en nödvändig förutsättning för vindkraftsetablering. I avsaknad av en aktuell översiktsplan som behandlar vindkraft, kan kommunens ställningstagande komma till uttryck på annat sätt. I förarbetena till reglerna om planering och prövning av vindkraft nämns att vissa kommuner tagit fram andra underlag t.ex. en vindkraftspolicy. Regeringen pekar på vikten av att ett sådant underlag tas fram i en process där synpunkter inhämtas från myndigheter, enskilda och andra berörda. Enligt förarbetena bör emellertid en väl underbyggd översiktsplan ges stor betydelse vid en tillståndsprövning enligt MB om att uppföra och driva vindkraftverk (prop. 2008/09:146 s.28 - 29). Ett skäl till detta anges vara att översiktsplanen innebär ett samlat ställningstagande till den framtida markanvändningen i kommunen.

Av 4 kap. 1 § PBL framgår att översiktsplanen ska redovisa de allmänna intressen enligt 2 kap. som bör beaktas vid beslut om användning av mark- och vattenområden. Av planen ska framgå bl.a. hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och tillgodose gällande miljökvalitetsnormer. Vid upprättandet av översiktsplanen ska också bestämmelserna i 6 kap. 11-18 och 22 §§ MB tillämpas om planen kan antas medföra en sådan miljöpåverkan som avses i 6 kap. 11 § MB.

Av 4 kap. 3 § PBL framgår att när förslag till översiktsplan eller ändring av planen upprättas, ska kommunen samråda med länsstyrelsen samt regionplaneorgan och kommuner som berörs av förslaget. De myndigheter samt

de sammanslutningar och enskilda i övrigt som har väsentligt intresse av förslaget ska beredas tillfälle till samråd. Enligt 4 kap. 4 § PBL är syftet med samrådet att förbättra beslutsunderlaget och att ge möjlighet till insyn och påverkan.

I 4 kap. 6 § PBL regleras hur planförslaget ska ställas ut. Enligt 4 kap. 9 § PBL ska länsstyrelsen under utställningstiden avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska bl.a. framgå om förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs. Efter utställningstiden ska kommunen enligt 4 kap. 10 § PBL sammanställa de avlämnade synpunkterna och redovisa sina förslag med anledning av dem i ett utlåtande som ska fogas till handlingarna i ärendet. Om förslaget ändras väsentligt efter utställningen, ska ny utställning ske. Av 4 kap. 11 § PBL framgår att beslut om översiktsplan ska fattas av kommunfullmäktige.

Av utredningen i målet framgår bl.a. följande. Det överklagade beslutet utgör ett tillägg till kommunens översiktsplan, ÖP 06, antagen av kommunfullmäktige 2006-06-14, § 69 för att hantera etablering av vindkraftsparker. Förslaget har varit föremål för samråd 2009-04-20 — 2009-07-31 och varit utställt under perioden 2010-04-26 — 2010-06-30.

Förvaltningsrättens bedömning

Förvaltningsrättens prövning är begränsad till en prövning av om det överklagade beslutet är olagligt eller inte har tillkommit i laga ordning enligt bestämmelserna i 10 kap. 8 § KL. Förvaltningsrätten får således inte pröva det överklagade beslutets lämplighet och inte heller sätta annat beslut i dess ställe. Omständigheter som inte hänför sig till någon av de fyra prövningsgrunderna kan inte beaktas vid förvaltningsrättens prövning. Det ankommer på klaganden att visa att beslutet är olagligt enligt någon av grunderna i 10 kap. 8 § KL.

Bidrag från Boverket

Huruvida det bidrag till upprättandet av översiktsplanen som beviljats av Boverket har använts på det sätt som avsetts kan inte prövas i en laglighetsprövning enligt kommunallagen. Yrkandena om att kommunen ska åläggas redovisnings – och eventuellt återbetalningsskyldighet på grund av felaktigt utbetalda medel från Boverket ska därför avvisas.

Planärendet

Av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) framgår att av MKB:s avgränsning har skett i samråd med Länsstyrelsen för Västra Götalands län under hösten 2008. Länsstyrelsen har vidare i sitt granskningsyttrande enligt 4 kap. 9 § PBL den 23 juni 2010 funnit att genomförande av planen i sig inte kommer att medföra att gällande miljökvalitetsnormer överträds utan att den tvärtom medverkar till att kraven kan klaras. Av granskningsyttrandet framgår inte heller att Länsstyrelsen har haft några invändningar mot kommunens MKB. Mot bakgrund härav och då förvaltningsrätten inte har att pröva beredningens kvalitet visar inte vad som anförts att det överklagade beslutet är olagligt såvitt gäller den utförda miljökonsekvensbeskrivningen. Inget annat har heller visats än att beredningen av ärendet i övrigt har skett i enlighet med kommunallagens bestämmelser. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

När det gäller kommunens beslut att ta med delar av Kroppefjäll i planen kan konstateras att Länsstyrelsen i ovan nämnda granskningsyttrande översiktligt bedömer att en utbyggnad enligt planen inte skulle bli olämplig med hänsyn till boendes och övrigas hälsa eller till behovet av skydd mot olyckshändelser. Samtidigt konstateras att den slutliga bedömningen i varje enskilt fall när det gäller buller, skuggor, reflexer mm sker i samband med bygglov- eller tillståndsprövning. Länsstyrelsen konstaterar vidare att det finns vissa utpekade områden bl.a. delar av Kroppefjäll som kommer i konflikt med riksintressen, natur- frilufts, kultur, landskapsbilds- och tu-

rism och där dessa inte har tillgodosetts. Sammanfattningsvis konstateras dock att det förutsätts att riksintressen och andra motstående intressen inom de utpekade områdena tillgodoses i det kommande planarbetet. Mot bakgrund härav och att översiktsplanens ställningstagande inte ger rätt att genomföra åtgärder inom utpekade områden utan föregående tillstånds/bygglovsprövning i det enskilda fallet finner förvaltningsrätten att vad klagandena anfört om införlivandet av delar av Kroppefjäll i översiktsplanen inte innebär att den är olaglig varför överklagandet ska avslås i denna del.

När förslag till översiktplan eller till ändring av plan upprättas, ska kommuner, enligt 3 § ÄPBL, samråda med länsstyrelsen samt regionplaneorgan och kommuner som berörs av förslaget. De myndigheter samt de sammanslutningar och enskilda i övrigt som har ett väsentligt intresse av förslaget ska beredas tillfälle till samråd. I lag har inte reglerats hur samrådet ska gå till. Det kan konstateras att översiktsplanen varit föremål för samråd 2009-04-20 — 2009-07-31 och varit utställt under perioden 2010-04-26 — 2010-06-30. Vad klagandena anfört visar inte att samråd inte har skett i enlighet med plan- och bygglagens bestämmelser. Överklagandet ska därför avslås i denna del.

Jäv

Förvaltningsrättens prövning är begränsad till om det förelegat jäv vid behandlingen av det överklagade beslutet. Om det förelegat jäv ska beslutet upphävas. Yrkandet om att ledamöter ska lagföras på grund av jäv kan emellertid inte prövas varför det ska avvisas.

Enligt 5 kap. 20 § KL, som rör jäv i fullmäktige, får en ledamot inte delta i handläggningen av ett ärende som personligen rör ledamoten själv, leda-

motens make, sambo, föräldrar, barn eller syskon eller någon annan närstående.

I uttrycket "personligen rör ledamoten själv" ligger en begränsning till individualiserade ärenden i motsats till ärenden som berör vederbörande som medlem av ett kollektiv. Ofta är det ekonomiska intressen som är jävsgrundande.

Enligt 6 kap. 25 § KL, som rör jäv i kommunstyrelsen och nämnder gäller följande.

En förtroendevald eller en anställd hos kommunen eller landstinget är jävig, om

1. saken angår honom själv eller hans make, sambo, förälder, barn eller syskon eller någon annan närstående eller om ärendets utgång kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom själv eller någon närstående,
2. han eller någon närstående är ställföreträdare för den som saken angår eller för någon som kan vänta synnerlig nytta eller skada av ärendets utgång,
3. ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han själv är knuten till,
4. han har fört talan som ombud eller mot ersättning biträtt någon i saken, eller
5. det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till hans opartiskhet i ärendet.

Intresset

Det har inte ifrågasatts att ett eventuellt tillstånd till vindkraftsetablering på en fastighet skulle ha en väsentlig ekonomisk betydelse för värdet på fastigheten.

Det antagna tillägget till översiktsplanen gällande vindkraft är inte bindande och en etablering förutsätter att ytterligare tillstånd meddelas enligt bland annat MB och det krävs t.ex. tillstånd från Länsstyrelsen för en vindkraftsetablering av den omfattning som nu är i fråga. Å andra sidan, vilket framgår av förarbetena till reglerna om planering och prövning av vind-

kraft, har en aktuell och väl genomarbetad översiktplan i praktiken avgörande betydelse vid lokalisering enligt MB.

Enligt förvaltningsrätten kan det därför föreligga ett ekonomiskt egenintresse i en översiktsplan som reglerar frågan om vindkraft.

Har det förelegat jäv?

Klagandena har anfört att fullmäktiges beslut är ogiltigt på grund av att Per Krokström, Ann-Marie Jacobsson och Thorbjörn Jacobsson varit jäviga i såväl kommunfullmäktige som kommunstyrelsen.

Per Krokström, som är ledamot i såväl kommunfullmäktige som kommunstyrelsen, äger mark inom vindkraftsområdet och har köpt ytterligare mark i området sedan vindkraftsutbyggnaden blev aktuell.

Ann-Marie Jacobsson, som är ledamot i såväl kommunfullmäktige som kommunstyrelsen, är gift med en bror till kommunfullmäktiges ordförande Thorbjörn Jacobsson. Bröderna uppges tillsammans äga mark i eller strax utanför planområdet vari det uppges finnas planer på ett vägbygge som skulle kunna gynna dem. Dessa förhållanden har inte kommenterats eller ifrågasatts av kommunen varför förvaltningsrätten vid sin bedömning har att utgå från vad som anförts i målet.

Den första frågan som aktualiseras är om kommunfullmäktiges beslut är olagligt redan på grund av vad som förekommit i kommunstyrelsen.

Av 5 kap. 28 § KL som reglerar hur ärenden till fullmäktige ska beredas framgår att styrelsen alltid ska ges tillfälle att yttra sig i ett ärende och att styrelsen ska lägga fram förslag till beslut i ett ärende.

Av 10 kap. 2 § andra punkten KL framgår vidare att det föreligger ett besvärsförbud beträffande förberedande beslut. Syftet med detta är att markera att överklagandet ska riktas mot det beslutande organets avgörande. Vad som förekommit i kommunstyrelsen, i de fall ett ärende ska beslutas av fullmäktige, kan därför inte angripas annat än genom ett överklagande av fullmäktiges beslut. Därtill kommer att jävsreglerna tar sikte på all ärendehantering bl.a. beredningen.

Mot denna bakgrund kan frågan om fullmäktiges beslut är ogiltigt på grund av jäv inte enbart bedömas utifrån vad som förekommit i kommunfullmäktige.

Av protokoll från kommunstyrelsens sammanträde den 28 januari 2011 § 44 framgår att såväl Per Krokström som Ann-Marie Jacobsson deltagit i beslutet att föreslå att fullmäktige skulle besluta att anta upprättat förslag till vindbruksplan.

Vid handläggning i nämnderna, vilket inkluderar styrelsen, gäller den striktare jävsregeln enligt 6 kap. 25 § KL.

Enligt förvaltningsrättens bedömning får härvid Per Krokström anses ha varit jävig då det har förelegat särskilda omständigheter som varit ägnade att rubba förtroendet för hans opartiskhet. Vid denna bedömning har förvaltningsrätten beaktat vad som obesträtt uppgetts om Per Krokströms markinnehav i planområdet. När det gäller Ann-Marie Jacobssons intresse är det inte klarlagt om den mark som hennes man äger tillsammans med sin bror ligger i planområdet. Uppgifterna i klagandenas inlagor är i dessa delar inte likalydande. Mot bakgrund härav och då intresset av en planerad väg får anses ha en för liten konkret koppling till översiktplanen kan vad som anförts beträffande Ann-Marie Jacobsson inte anses visat att det före-

legat sådana omständigheter att hon har varit jävig vid kommunstyrelsens hantering av ärendet.

Då det emellertid förekommit jäv vid kommunstyrelsens beredning av ärendet genom att Per Krokström deltagit i handläggningen är det överklagade fullmäktigebeslutet olagligt och ska upphävas redan på grund av vad som förekommit i kommunstyrelsen. Överklagandet ska därför bifallas i denna del.

Fråga är här efter om Per Krokström, Ann-Marie Jacobsson och Thorbjörn Jacobsson varit jäviga de deltog i det nu överklagade fullmäktigebeslutet.

Jävsregeln i fullmäktige är mildare än den som gäller för nämnderna och innebär att ärendet inte får beröra ledamoten - eller annan närstående - personligen. I uttrycket "personligen rör ledamoten själv" ligger en begränsning till personindividualiserade ärenden i motsats till ärenden som berör vederbörande som medlem i ett kollektiv.

Det är det oklart om Thorbjörn Jacobsson och Ann-Marie Jacobssons närstående äger mark i planområdet. Utredningen i målet visar inte heller hur många fastigheter som totalt berörs av vindbruksplanen. Utredningsskyldigheten i detta avseende åvilar enligt 10 kap. 8 § KL klagandena. Enligt förvaltningsrättens bedömning visar vad som anförts i målet inte att kretsen av berörda fastighetsägare är så begränsad att Per Krokström, Thorbjörn Jacobsson och Ann-Marie Jacobsson kan anses personligen berörda av vindbruksplanen. Mot denna bakgrund kan vad som anförts inte heller anses visa att Per Krokström, Ann-Marie Jacobsson och Thorbjörn Jacobsson var jäviga då de deltog i fullmäktiges beslut varför överklagandet i denna del ska avslås.

Vad som i övrigt anförts i målet innefattande bland annat hantering av medborgarförslag och inkomna skrivelser visar inte att det förekommit sådana fel som innebär att det överklagade beslutet är olagligt. Överklagandena ska därför avslås i dessa delar.

Sammanfattningsvis innebär detta att överklagandena delvis ska bifallas och att kommunfullmäktiges beslut den 16 mars 2011, § 18 ska upphävas på grund av att utredningen får anses visa att Per Krokström varit jävig i samband med beredningen i kommunstyrelsen av det nu överklagade fullmäktigebeslutet. Vid denna bedömning har förvaltningsrätten beaktat vad som obestritt anförts om Per Krokströms markinnehav i planområdet. Överklagandena ska därför delvis bifallas varför det överklagade beslutet ska upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B)

För kommunmedlemmar, kungörelsedelgivning

Marie-Louise Kraft

Rådman

I avgörandet har deltagit även de särskilda ledamöterna Ulf Dermark och Gunilla Hasewinkel.